

Tudi Vaš novi plašč od PAULINA

po znano solidnih cenah p. n. učiteljicam zopet na obročno odplačilo.
Konfekcija PAULIN — Ljubljana, Kongresni trg 5

Mladinska mafica

—mm Novi odbor Mladinske matice se je sestavil takole: Andrej Skulj, predsednik; Fran Ločniškar, podpredsednik; Albert Širok, tajnik; Josip Ribičič, urednik; Alojzij Hreščak, upravnik; Anka Levčeva in Anica Černejeva, odbornici. — V literarnem odseku so: Ribičič, Ločniškar, Černejeva, Levčeva in Širok.

—mm Seliškarjeva »Bratovščina Sinjega galeba« izide tudi v hrvaščini, in sicer kot glavna povest v novem mladinskem listu »Abecce«, ki bo začel izhajati v Zagrebu. Ob koncu leta pa izide tudi v knjigi, in sicer z originalnimi risbami Alberta Širka. Isti list bo prenašal v prevodu tudi »Vseveda«, ki ga je po ruskem pravilnem motivu slikopisno sestavil Josip Ribičič.

—mm »Naš rod« izide v petek popoldne in ga dobijo ljubljanske šole že danes. Zamuda je nastala zaradi tega, ker nam je dostavila tovarna novi papir prepozno. Težko pričakovana številka bo pravo presenečenje za naročnike. List izide na 40 straneh in prinaša izredno bogato vsebino. Na svoj račun pridejo tudi učenci nižjih razredov.

—mm Vsebinska 1. številka »Našega roda«. Klemenčič: Rdeče rože. Hudales: Ubežnik. Meško: Čas. Čiček: Dva Pukšana vidita svet. Herfort: Mik. Antonija Podjavoršek: Dve jesenski. Krapš: Janec. Albin Podjavoršek: Pred trgatvijo. Lj. Kacanova: Vstani, atek! ***: Zelva in orel ***: Dogodivščine Pepčka rokodelčka. Utva: Kje pa je moj zajček? Gorinšek: Pameten za druge. A. Širok: Obisk. ***: V kleti. Golar: Petelinček in putka. ***: Kako je cigan naučil konja stradati.

***: Črv in lev. Rud. Mohar: Zvonovi plakajo. ***: Ura. — Razgovor. — Strup alkohol. — Izgubljeni dom. — Kakor ti meni, tako jaz tebi. — Za male risarje. Pirnat: Ozrmo se po morju. Klemenčič: Samo. J. Zupančič: Jesenski večer med lekarki. Zor: Kralj Edward v Jugoslaviji. Petrišič: Moj prvi nosorog. — O živalskem razumu. — Zakaj se go-lob pri letu ne zasope. — Razne drobne zanimivosti. — Za male gospodinje. — Spominski dnevi. — Mladina piše. — Uganke. — Razpisi nagrad za ugankarje. — Naslovno stran in vinjete je izdelal Avgust Černigoj. Med ilustratorji so še: Niko Pirnat, Tratnikova, Sirk, Cotič, Gaspari, Prunkova in drugi.

Šolski radio

—r V. teden. Torek 27. oktobra bo predaval g. prof. Rafael Bačar: »Zakaj živali pozimi spijo?« Razpored: Življenjski pogoji živali poletni in pozimi. Odpornost raznih živali — vretenčarjev in nevretenčarjev — zoper mraz in pomanjkanje hrane; njih prilagoditev in priprava na zimo. Razne vrste zimskega spanja, mirovanja in otrplosti (na primerih). Ali so živali spale pozimi že pred tisoči in tisoči let? Vzroki zimskega spanja. Golšna žleza in njene izločnine; vpliv teh izločnin na živali. II.—III.

Petek 30. oktobra: Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača; slušna igra, spisala Marija Grošljeva. Izvajajo učence licejske narodne šole. Nato bo predavanje g. Viktorja Pirnata: Jadranski dan — praznik našega morja. I.—III.

—r V kmetijskem radiu bo predaval v nedeljo 25. oktobra ob 17. uri g. Ludvik Puš: Kmet in šola.

Stanovska organizacija JUU

Miren in dostojen potek občnih zborov sreskih društev. — Članstvo voli nove odbore na strogo stanovski osnovi. — Z indignacijo se prehaja preko škode povzročene prosveti, šol in učiteljskemu stanu. — Učiteljska društva navdušeno odobravajo potek in stališče glavne skupščine JUU v Novem Sadu. — Po društvih zahteva članstvo ustanovitev podpornega fonda

Iz izvršnega odbora

—iz Jugoslovenskom učiteljskom udruženju, Beograd. — Devdelija, 10. X. 1936. — Sa učiteljske skupštine učitelji srezova devdelijskog i dojranskog pozdravljaju vrhovnu upravu sa željom da istraje u napornom radu za dobro Kralja, Otadžbine i učiteljstva.

—iz Jugoslovenskom učiteljskom udruženju, Beograd. — Mostar, 10. X. 1936. — Društvo, ustrajajte u borbi za prava učitelja — pozdravljamo upravu sa skupštine učitelja srezova mostarskog, prozorskog i konjičkog.

—iz JUU — Izvršnom odboru, Beograd. — Roštuša, 11. X. 1936. — Sa godišnje skupštine učiteljsko sreza galičkog izjavljuje puno poverenje.

—iz Pretsedniku Jugoslavenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Koš. Mitrovića, 12. X. 1936. — Učiteljstvo sreza kos. mitrovačkog sa godišnje skupštine pozdravlja vas sa željom da istrajete u radu za napredak učiteljstva i narodnog prosvetivanja.

To so navadno duševno manjvredni ljudje iz one velike črede, ki ne zna sama iskati potov, ampak se zanaša edinole na glas zvonca pred seboj, pa naj mu zvončklja tudi k pogubi.

III.

Dotaknil bi se rad še neke bolj delikatne zadeve. Ker si me pa izrecno prosil, naj ti pišem o vsem, kar se mi zdi važno, bodi tudi to.

»Človeku ni dobro samemu biti.« Resničnost tega svetopisemskega reka boš morda kaj kmalu občutil na svoji koži, če se boš kaj dalje časa potikal okrog tujih ljudi. Družinsko življenje je naravna zahteva in se ji človek ne more dalje časa upirati. Redki so, ki se tej potrebi prostovoljno odtegnejo. Skoro edino med umetniki boš našel take ljudi, navadni zemljani pa se rajši ravnamo po navodilu iz svetega pisma.

Marsikoga v našem stanu tirajo do tega odločilnega koraka neizprosne potrebe preživljanja. Vendar se vsak prenašaljen sklep gotovo maščuje prej ali slej. Boljše je vedno nekaj pretrpeti in stopiti s pokvarjenim žledcem v zakon, kot si pa z neprevidnim zakonom, pokvariti življenje. Vendar ti v tem oziru ne upam podajati prav nikakih navodil. Le opozoril bi te na nekatere momente, ki sem jih opazoval tekem svojega križarjenja preko dveh dežel. Sicer ti pa zdravo ljudsko načelo, ki ga je rodilo izkustvo, prav dobro svetuje: Naglica ni nikjer dobra.

Spomniš se morda, da se je pred nekaj leti o tem tako intimnem vprašanju vzbudila pri nas celo v časopisu neke vrste propaganda. Nekaj gospodje so nam hoteli naravnost predpisati, kje bi si smel učitelj poiskati svoj življenjski družico. Manjkal je samo še seznam obupanih kandidatnih za zakonski stan in pa kaka naredba. Tem čudnim razmotrivanjem se je krohotala vsa slovenska javnost, ki je to sploh brala. Škoda, da ni izvedel za to tudi »Ošišani jež«. — Rečeno je bilo nekako takole! Večina učiteljev živi na

kmetih, zato naj si tudi tam izbira svoje družice za življenje. — Z enako pravico bi lahko rekli mi učitelji: Advokati največ od ljudske trmoglavosti, torej naj tudi tam rešujejo svoje srčne zadeve. — Kam vodijo taka nepremišljena izvajanja, je jasno dovolj.

Prepovedati bi si pa morali za vselej, da bi javnost brila na ta način norce na naš račun. Zadeva je toliko resna, da se ne more obravnavati tako na splošno. Zato ti ne vem svetovati o tem ničesar, če ravno si se dotaknil v svojih pismih tudi tega vprašanja. Po svojih opazovanjih bi ti lahko razodel samo svoje zasebno mnenje, oprto kolikor toliko na resnično življenje.

Šola potrebuje in zahteva mirnih, ne živčno razboljenih ljudi. Najhušje je, če ne najde učitelj po napornem delu v šoli vsaj doma potrebnega miru in razumevanja. Delo in trpljenje učiteljevo pa presodi najbolj oni, ki čuti vse to na svoji koži. Zato je zveza s stanovsko tovarišico pač najnaravnejša in najidealnejša, ker imata skupne bolj in radosti ter se tudi pri svojem stanovskem delu lahko dopolnjujeta. Saj so od pravega zakona v veliki meri odvisni uspehi učiteljskega delovanja v šoli. Nasprotniki učiteljskih parov sicer trdijo, da trpi pri tem gospodinjstvo in domača vzgoja. Kot pri vsaki stvari, tako tudi teh primerov ne smemo posplošiti, ker izjeme ne ustvarjajo pravil. Iz zveze dveh duhovno zelo različnih bitij pa nastane prej ali slej življenjska tragedija.

Vse to moraš seveda presoditi in pretehtati sam. Nič ni bolj nevarno kot dati v takih zadevah kaka navodila. Zato se dotikam tega le mimogrede in ti želim samo, da se ne prenašliš.

Ker se bodo gorenji odgovori na tvoja vprašanja morda prilagali še komu drugemu, jih izročam javnosti.

Zelež, da bi ti prvi viharji ne polomili jader in obrnili tvojega življenja v nevarne smeri, te tovariško pozdravljam!

Francé.

dušno pozdravljaju ponovni Vaš izbor na čelo organizacije su uvereni da ćete i nadalje energično i dostojanstveno raditi na povračanju otežih i zadobijanju novih prava učitelja. Nepravda koja vam se čini zbog toga samo nas čvršće zbira oko Vas. Istrajte mi smo sa Vama.

—iz Pretsedniku Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Varaždin, 17. X. 1936. — Sa svoje redovite godišnje skupštine najtoplije Vas pozdravljamo i obećajemo svoju najveću moralnu potporu u Vašem nastojanju za potpunu zaštitu naših staleških interesa.

—iz Glavnom odboru učiteljskog udruženja, Beograd. — Kičevo, 18. X. 1936. — Sa svoje godišnje skupštine pozdravljamo Glavni odbor sa porukom napred za učiteljska prava.

—iz Pretsedniku Jugoslovenskog učiteljskog udruženja, Beograd. — Čačak, 18. X. 1936. — Učitelji sreza ljubičkog pozdravljaju Vas kao borca za učiteljska prava.

—iz Pretsedniku učiteljskog udruženja, Beograd. — Stolac, 18. X. 1936. — Sa skupštine učiteljskog udruženja sreza stolačkog pozdravljamo Izvršni odbor u uverenju da će i nadalje ostati na dosadašnjoj liniji.

Iz društva Vabla

—JUU — SRESKO UČIT. DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG bo zborovalo v soboto 24. oktobra 1936. z napovedanim dnevnim redom, namesto v deški, tokrat zaradi lažje kurjave, v dekljški šoli v Studencih pri Mariboru. Pridite vsi!

—JUU — SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG ima svoj občni zbor v soboto 14. nov. t. l. ob 10. uri dopoldne v nar. šoli v Krčevini pri Mariboru. Dnevni red: 1. Otvoritev in čitanje zapisnika lanskega obč. zbora. 2. Dopisi in situacijsko poročilo. 3. Poročila o skupščinah. 4. Poročila funkcionarjev in referentov. 5. Nova pravila. 6. Volitve (ob 11. uri). 7. Proračun za leto 1936./37. 8. Predlogi in slučajnosti. Vsi funkcionarji naj si pripravijo letna poročila, članarinski dolžniki pa poravnajo dolžno članarino! Udeležba je obvezna za vse član(-ice)!

V nedeljo 8. nov. t. l. ob 19. uri dopoldne je skupna seja upravnega in nadzornega odbora ter vseh poročevalcev v prostorih Nabavljalne zadruge v Mariboru in se te seje lahko udeleži tudi ostalo članstvo! Kdor ne želi prevzeti nobene funkcije, naj to javi najkasneje do 7. novembra t. l. predsedništvu!

Odbor.

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO DRAVOGRAD je zborovalo v soboto, dne 3. oktobra 1936., na Prevaljah ob veliki udeležbi članstva.

Zborovanje je bila velika in enodušna manifestacija naše stanovske zavesti. Vsi sklepi so bili soglasno sprejeti. Pred zborovanjem je bila vložena samo ena kandidatna lista po novih pravilih. Volitve so se vršile z aklamacijo in lista je bila soglasno sprejeta. Izvoljen je z izpremembo po novih pravilih stari odbor.

Potek zborovanja. Ob 8. uri in 30 min. je otvoril predsednik društva zborovanje. Ugotovil je, da je bila vložena samo ena kandidatna lista za izvolitev nove uprave, brez predloga za tajne volitve. Kandidatna lista je bila izročena volilnemu odboru. Volitve so bile določene na pol 12. uro.

Nato je podal predsednik situacijsko poročilo o delu, ki ga je izvršila naša organizacija na stanovski liniji zadnji dve leti. Situacijsko poročilo je vsebovalo obenem tudi poročilo glavne skupščine v Novem Sadu, ki pomeni popolno zmago stanovske zavesti in ki se je vršila v takim dostojanstvu, kot nobena skupščina od obstoja našega udruženja.

Prečitali so se razni odlomki iz poročil »Narodne prosvete« o glavni skupščini, ki je bila spontana manifestacija za kralja in domovino.

Nato je podal tov. Gačnik poročilo o poteku letošnje banovinske skupščine s podudarkom, da moramo imeti učitelji pri svojem delu in življenju vedno pred očmi naše nacionalne, prosvetne in stanovske ideale, stremeč za tem, da se izogibamo vsem strstem.

Obe poročili sta bili sprejeti soglasno z velikim navdušenjem in odobravanjem.

Soglasno so bile sklenjene sledeče resolucije:

1. Resolucija.

Učiteljstvo, zbrano na svojem občnem zboru sres. učiteljskega društva za srez Dravograd, dne 3. oktobra 1936., soglasno in v polnem obsegu odobrava stališče in delo glavne skupščine v Novem Sadu ter poziva sekcijo in centralno upravo JUU, da odločno vztrajata na svoji dosednji poti, da se vztrajno borita za svobodno učiteljsko vest in učiteljsko nezavisnost.

2. Resolucija.

Učiteljstvo dravogradskega sreza, zbrano na svojem občnem zboru, poziva sekcijo, da posveča vso svojo pažnjo in skrb na premeštitvenim dogajanjem ter opozarja merodajne činitelje na vse premeštitve učiteljstva, s katerimi se oškoduje šola, narodna prosveta in učiteljski stan.

3. Resolucija.

Z ozirom na težke preizkušnje in udarce, ki smo jih doživeli, odkar smo izgubili stalnost, pozivamo sekcijo in glavno upravo

JUU, da izposlujeta na merodajnih mestih, da se z zakonom zaščitijo naši osebni in s tem tudi občni narodni in državni interesi.

Nato je sledil referat tov. K. Vollmaierja ml. iz Vuzenice o učiteljskem pokretu in njegovi organizaciji v našem srezu z ozirom na potrebe šole, prosvete in naroda v naših krajih. Članstvo je z velikim zanimanjem sledilo referatu in nato živahno posegalo v debato, ki je pokazala, da ne sme učiteljstvo kloniti v borbi za nezavisnost šole in učiteljstva, nasprotno, dvigati vsepovsod zastavo neodvisnosti šole v vsakem oziru. Šola naj bo vzgajališče na strogo znanstveni podlagi. Za izvedbo programa »učiteljskega pokreta« v našem srezu je bilo soglasno poverjeno vodstvu tov. Vollmaierju ml., ki bo o uspehih poročal na prihodnjih zborovanjih.

Po odobritvi in poročilu verifikacijskega odbora se je izvršilo glasovanje ob pol 12. uri za predloženo kandidatno listo. Volilo se je z aklamacijo. Lista je bila soglasno, brez debate, sprejeta.

Nato se je nadaljeval prekinjeni dnevni red.

Važni in obširni referat tov. Šebarta F.: »Navajanje učencev k svobodnemu delu«, se je radi temeljite obravnave, ki bi na tem zborovanju ne bila več mogoča, preložil na prihodnje zborovanje, ki se bo vršilo 21. novembra 1936. v Brezmem.

Nato so bila podana in s priznanjem sprejeta poročila članov društvene uprave o njenem delovanju v preteklem letu.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da je imelo društvo ob začetku leta 93, ob koncu leta pa 99 članov. Opravilni zapisnik izkazuje 468 števil. Društvo je izvršilo 5 raznih intervencij in obravnavalo 2 zaščitna primera. Na petih zborovanjih so se izvršili sledeči referati: 1. Šola v gospodarski službi naroda. 2. Telepatija in sugestija in njih vloga v pedagogiki. 3. En dan v Turopoljski zadruzi. 4. Strnjeni pouk na narodni šoli. 5. Domorodni pouk na nar. šoli.

Osnovan je bil 9 članski odbor za zbiranje učnih pripomočkov in gradiva za strnjeni pouk.

Blagajničarka prosi v svojem vestnem poročilu, da izostankarji poravnajo čimprej svojo zaostalo članarino za preteklo leto.

Na predlog nadzornega odbora je bila sprejeta soglasno razrešnica blagajničarki in celokupnemu upravnemu odboru.

Sledila je po dnevnem redu objava rezultata volitev, nato pa še določitev programa za bodoče društveno leto. Sklenilo se je, da se bo v tem letu posvetila posebna pozornost pedagoškim vprašanjem.

Po debati o gospodarskem dnevu, ki se je vršil za mežiško dolino v nedeljo 11. oktobra 1936. na Prevaljah, je predsednik zaključil uspešno zborovanje z željo in s prepričanjem, da bo naše društvo, kakor dosedaj, tako tudi v bodoče, složno delovalo v borbi za naše stanovske ideale v smislu deklaracije.

+ JUU — SRESKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBOR-MESTO je zborovalo dne 15. okt. 1936. ob 19. uri na l. dekl. narodni šoli v Mariboru. Navzočih je bilo 54 članov od prijavljenih 73, t. j. 74%. Pred prehodom na dnevni red se je tov. predsednik spomnil tragično preminule učiteljice Marte Mrakove, ki se jo ob ogromni udeležbi tovarišev(-ic) položili k večnemu počitku. Blago tovarišico, katero je prestano gorje tiralo v obup, da je končala svoje trpljenje, ohranimo v trajnem spominu. Članstvo je počastilo njen spomin s trikratnim »slava«.

O poteku banov. skušnine je poročala tov. Černovškova. Posebno je podčrtala, da je vladala na skupščini enodušnost zastopnikov učiteljstva dravske banovine. Skupščina je bila izraz trdne volje članstva, hoditi naprej po začetni poti nestranskarke stanovske politike. Ko je tov. predsednik povedal še svoje vtise, je bilo poročilo sprejeto z zadovoljstvom, brez debate.

Izbrpno in stvarno je nato orisal tovariš predsednik potek glavne skupščine v Novem Sadu. — Čeravno se je vršila skupščina v izredno težkih razmerah, je bila to doslej najlepša skupščina. Da je potekla vkljub temu tako dostojno, leži vzrok v zrelosti učiteljstva ter v osebi predsednika tov. Dimnika, ki si je v dveh letih priboril simpatije malone vsega jugoslovenskega učiteljstva zaradi svojega neumornega in neustranskega dela v prid našega stanu. Novosadska skupščina je krepko in močito pokazala, da hoče učiteljstvo nestranskarstvo stanovsko organizacijo, ker le kot taka se bo lahko uspešno borila za dobrine našega stanu. Enodušno je bil sprejet sledeči predlog:

Odobravamo poročilo o državnj skupščini, izrekamo zaupanje našemu centralnemu vodstvu in prosimo posebno tovariša Dimnika, naj vztraja v borbi za stanovske interese in interese šole. Zahtevamo stalnost in ločitev šolske uprave od politične.

V situacijskem poročilu nam je tovariš predsednik poročal o vseh zanimivih tekočih zadevah: o beogradske opoziciji, o predpisu, da morajo vsi kontraktualci, ki so maturirali po letu 1920., napraviti maturo do novembra leta 1937., o učiteljicah ženskih ročnih del, o štetju let onim učiteljem, ki so delovali na verskih in CMD šolah. Nadalje je poročal o disciplinarnem postopku, o premeštitvah in odpustu učiteljstva, o »Našem rodu«, itd. Debata se je razvila pri vsaki posamezni točki.

Tajnik društva prečita dopis sekcije radi prispevka za obrambni ozir. podporni fond.

Članstvo toplo soglaša s predlogom in enodušno sklene, da bo prispeval vsak član mesečno po 3 Din za podporni fond.

V posebnem dopisu je apel na članstvo, da pristopi k zadrugi Učiteljske tiskarne.

Predlogi: 1. Da bo prenehala gonja proti učitelstvu, zahtevamo, da merodajni faktorji izposlušajo izročitev vseh ovadb, ki so bile poslance na bansko upravo ali direktno na ministrstvo prizadetim, da morejo uvesti sodno postopanje proti denunciantom.

1. Ker učiteljstvo, kakor tudi ostalo uradništvo ne prejema redno svojih mesečnih plač, prosimo vse merodajne faktorje, da nam nakazujejo plače pravočasno. S tem, da uradnik ne prejema svojih plač redno, ne more izpolnjevati svojih obveznosti napram svojim upnikom, trpi njegov ugled in ugled države.

3. Ker so se življenjske potrebščine podražile, zahtevamo, da se nam draginjske doklade zopet vrnejo v polni meri, kakor smo jih imeli pred septembrom 1935., saj so se nam znižale z motivacijo, da so se življenjske potrebščine pocenile v toliki meri, da so postale drag. Doklade v prejšnji višini neupravičene. Ker so se sedaj življenjske potrebščine zopet podražile, naj se zvišajo tudi draginjske doklade na prvotno višino.

4. 1% doprinos k uslužb. davku za brezposelne naj se s prihodnjim proračunskim letom ukine, ker po izjavi finančnega ministra itak ne služi svojemu namenu. Ukinitev je obljubil že lansko leto sam finančni minister ob priilki proračunske debate v parlamentu.

Občni zbor se določi na četrtek 12. nov. 1936. Na dnevnem redu bodo poročila in volitve. Ker ima pedagoška centrala na programu številna predavanja, se bodo na naših zborovanjih reševala stanovsko-gospodarska in stanovsko-politična vprašanja. Posebna pažnja se bo posvetila vzgoji stanovske zavesti članstva.

Mara Černovškova,
zapisničarka.

Ciril Hočevar,
predsednik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA je zborovalo dne 10. oktobra v Škofji Loki in je bila udeležba s strani članstva spriče skrajno slabega vremena (v gorskih predelih nad 1 m snega) nad vse častna. Skupščina je otvoril in vodil predsednik tov. Debeljak Vojteh, ki se je uvodoma spominjal največjega učitelja in voditelja Jugoslavije, blagopokojnega kralja Aleksandra I., šestnajstletnega koroškega plebiscita in ustanovitve samostojnega škofjeloškega okraja, s čimer je postalo to območje politično upravna enota zase. Pred prehodom na dnevni red je iskreno pozdravil vse zborovalce, imenoma sreskega šolskega nadzornika tov. Vinka Zahrastnika, upravitelja meščanske šole g. Karla Sovreta, predavatelja g. Ivana Veidlerja, tov. Marijo Pustotnikovo. Nato je poimenoško navedel vse osebne izpremembe v škofjeloškem šolskem okraju.

Z najiskrenjšimi besedami tovarišta se je poslovil v imenu učiteljskega društva od šolskega upravitelja Vidica Edvarda.

Predavanje imetnostnega zgodovinarja, kateheta gosp. Ivana Veidlerja o imetnostnih zakladih v škofjeloškem okraju je prisotne izredno navezalo. Vsebinsko izčrpna, zanimiva in bogata izvajanja so prikazala prisotnim loško območje v luči njegovih stavbarski-rezbarskih, slikarskih in drugih umetnosti. Predavatelj je obdelal vsa obdobja, od gotike do najmoderneje, tako, da je dobilo članstvo prav pregledno sliko o zakladih, ki se v domači javnosti čestokrat mnogo premalo cenijo.

Po prečitaniu zapisnika so poročali tov. Debeljak Vojteh za predsedstvo društva v pretekli poslovni dobi, tov. Košca Franc za tajništvo in tov. Terpin Anica za blagajno. Na predlog predsednika nadzornega odbora tov. Rojca Jakoba je bila izglasovana blagajničarki in vsemu odboru razrešnica.

O državnj skupščini v Novem Sadu je poročal tov. predsednik, navajajoč, da je bila skupščina naravnost klasičen zgled stanovske solidarnosti, ki je doživela pri volitvah svojo najlepšo, neovrgljivo zmago. Navajal je interesantne podrobnosti s skupščine, s pozivom, da vladaj stanovska linija tudi v sreskih društvih JUU.

O učiteljski stalnosti je referiral tov. podpreds. Kokalj Janko, ter poudarjal, da pomeni vprašanje učiteljske stalnosti eno najvažnejših, načelnih zadev učiteljskega stanu, ki se bo s stalnostjo brez škodljivih motenj

lahko posvetilo koristim šole in stanu. Izvajanja vseh govornikov so bila sprejeta s topnim priznanjem, nakar je bila soglasno izglasovana naslednja resolucija:

Učiteljstvo škofjeloškega okraja, zbrano na svoji redni letni skupščini dne 10. oktobra 1936. na deški šoli v Škofji Loki, izreka svoje priznanje in zahvalo delu, ki ga je izvršila glavna skupščina JUU v Novem Sadu. Odboravramo stanovsko politiko JUU, izraženo v deklaraciji. JUU naj se vodi po načelih, ki varujejo organizacno avtonomnost, svobodo učiteljske vesti, njegovo dostojanstvo in čast. Učiteljske premostitve naj se izvajajo po načelih zdrave personalne prosvetne politike, naša prva in temeljna zahteva pa je, da se uveljavi učiteljska stalnost. Le s stalnostjo bodo očuvani šola, narodna prosveta in učiteljski stan motenj in škode. Stalnost je za nas temeljna točka programa. Predsedniku JUU, tov. Ivanu Dimniku izrekamo zahvalo, z željo, da vztraja JUU tudi v bodoče na liniji popolne nezavisnosti, ker vidimo le po tej poti možnost skupnega organizatoričnega delovanja vsega jugoslovenskega učiteljstva, v prid šole in stanu, ter s tem naroda in države.

Točno ob enajsti uri so bile volitve. Predložena je bila ena, stanovska lista, ki je bila izglasovana soglasno in z vzklikom. V upravni odbor so bili izvoljeni tov. Debeljak, Kokalj, Clemente, Košca, Stolfova, Terpinova in Zupančič kot odborniki, namestniki pa tov. Likar, Križmanova in Pinterič. V nadzorni odbor: tov.: Rojci, Rebolj Franc in Juvančeva, kot namestnika pa tov. Lampič in Može.

Uvidevajoč važnost podpornega fonda bo vsak član prispeval po 1 din na mesec za potrebe sekcije v tem pogledu. Članarina se je določila na mesečnih 17 din (s podpornim fondom), od 1. novembra dalje.

Poudarjena je bila želja, naj bi se za pripravnike dosegle kakršnekoli olajšave. O njih naj sklepa banovinska skupščina.

Ob zaključku je bil članstvu priporočen zemljevid škofjeloškega okraja, izdan od SPD, nato pa je s pozivom naj ostanejo učiteljske vrste tudi v bodoče strnjene v svoji stanovski predstavnici, tov. predsednik letno skupščino zaključil.

Debeljak Vojteh, preds. Košca Franc, taj.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO ZA OKRAJ ŠOŠTANJ je imelo svoje zborovanje združeno z občnim zborom dne 10. oktobra 1936. v Šoštanju. Kljub skrajno slabemu vremenu je bila udeležba članstva 87%, kar pričča o visoko razviti članovski zavesti in naj bo v opomin vsem onim, ki stojijo še izven vrst stanovske organizacije v našem okraju.

Ker je bil v Maribor premeščen predsednik Martin Vrečko odsoten, je vodil zborovanje podpredsednik Vinko Stopar. Po otvoritvi in pozdravih preide k dnevnemu redu.

Ugotovi, da je bila predložena samo ena kandidatna lista brez predloga za tajno glasovanje.

Nato prečita podpredsednik poslovlno pismo dosedanega predsednika tov. M. Vrečka, nakar se mu — četudi odsotnemu — v imenu društva zahvali v toplih in izkrenih besedah za njegov trud in uspešno delo v društvu.

Situacijsko poročilo, kakor tudi poročilo o banovinski in glavni skupščini je predsednik podal na zadnji odborovi seji. Zaradi odsotnosti predsednika je na zborovanju ta točka odpadla.

Tajnikovo poročilo je iz neupravičenih razlogov odpadlo. Ugotovi pa, da ima društvo 52 člana, da je bilo v teku poslovnega leta 5 zborovanj, da je udeležba bila povprečno 87% in da so bila 4 predavanja.

Blagajničarka tov. Trobejeva poroča izčrpno in vestno o stanju društvene blagajne.

Po poročilu verifikacijskega odbora se je ob določeni uri izvršilo glasovanje za predloženo kandidatno listo. Volilo se je z akklamacijo. Brez debate in soglasno je bila sprejeta predložena lista. Med petnajstminutnim odmorom se je odbor konstituiral sledeče:

Predsednik: tov. Mencej Martin, podpredsednik: Stopar Vinko, tajnik: Robinščak Srečo, blagajnik: Trobej Cilka; odborniki: tov. Kramar Franc, Menhart Alojz in Mlinšek Franc, namestniki pa: tov. Vreže Jurij, Burdjan Franc in Čotar Olga; nadzorni odbor:

Uporabljajte
šolski

svinčnik

»SLOVENIJA«

»SLOVENIJA«

ker je
zelo dober
in poceni

predsednik: tov. Pokeržnik Ferdo, podpredsednik: tov. Plaž Mihael, tajnica: tov. Reven Jožefa; namestnika: tov. Rakovec Iva in tov. Bernik Irma. V posamezne odbore so bili izvoljeni tovariši(-ce), ki po svojem zanimanju jamčijo že vnaprej za uspešno delo v društvu.

Nato se je nadaljeval prekinjeni dnevni red pod vodstvom novo izvoljenega predsednika, ki se je zahvalil za izkazano zaupanje, kakor tudi dosedanemu predsedniku za njegov trud in njegovo delo. Apelira na članstvo, da tudi v bodoče, kakor do sedaj, podpira izvoljeni odbor pri njegovem delu.

Soglasen je bil sklep, da se s 1. novembrom zviša članarina za 2 din za fond, namenjen v zaščito članstva. Od tega naj ostane 1 Din v društveni blagajni, 1 Din je pa odposlati sekciji. Pri podelitvi podpore pa naj ima odločilno besedo poleg sekcijske uprave tudi dotično društvo, katerega član je prizadet, vsaj dotle, dokler skupščina to drugače ne uredi.

Pri slučajnostih pozove predsednik vse one, ki so obljubili sodelovanje pri nabiranju narodnega blaga, da ga čimprej pošljejo na njegov naslov. S tem je bil dnevni red izčrpan in predsednik je zaključil zborovanje.

Mencej M., preds.

Robinščak A., tajnik.

Novosti na knjižnem trgu

KNJIGE SLOVENSKE ŠOLSKE MATICE
ZA L. 1936.

Slovenska šolska matica skrbi pri Slovincih za pedagoško kulturo in izdaja že več kot 30 let vsako leto knjige, bogate po vsebini in pomembne za pedagoško praktično delo. Tudi letos pripravila Matica svojim članom književni dar, ki bo zadovoljil tako one, ki jim je pri srcu pedagoška teorija, pa tudi one, ki si žele navodil za praktično šolsko delo. Prva knjiga bo Pedagoški zbornik, ki bo prinesel obširne razprave univ. prof. Maclecova in Ozvalda o psihološkem in pedagoškem pogledu na zločinca, dr. Gogale o narodni šoli in narodnem učitelju, dr. Brumna ob obletnici Stritarja, Cvetka o vzgojnem pomenu glasbe, Schmita o psihotehnikah itd. Druge knjige bo napisal univ. doc. dr. Bohinjec in bo nadaljeval svojo znamenito Geografijo Evrope, ki je strokovno zelo temeljita, služi pa tudi kot prepotrebni priročnik za učitelje vseh šol. S tretjo knjigo pa začneja Matica serijo pedagoških priročnikov, ki bo obsegala do 20 knjig, nekakšno pedagoško enciklopedijo, katero urejuje prof. Gustav Šilih v Mariboru. Izšla bo letos Vrančeva knjiga o osnovah strnjenejšega šolskega dela. Odbor Matice upa, da bo s tako knjigo ustregel željam učiteljstva, ki potrebuje praktičnih pedagoških priročnikov.

Če bo število članov kaj prida narastlo, do 2500, bo izšla še četrta knjiga, tudi pedagoški priročnik, in sicer Finkova Metodika čitalnega in pisalnega pouka. Tudi to bo praktična knjiga, ki pa bo vsebovala tudi vso teorijo o tem predmetu.

Obljubljene in pripravljene knjige so gotovo toliko vredne, da jih bo z veseljem naročil vsakdo, ki je bil že doslej član Slovenske šolske matice, privabile pa bodo gotovo še druge, tudi izven vrst osnovnošolskega učiteljstva, da se bodo naročili nanje. Članarina je zelo nizka, znaša 30 din. Učitelji naj se javijo za članstvo pri svojih poverjenikih, ostali pa naj se prijavijo direktno na naslov: Slovenska šolska matica, Ljubljana, Komenskega ulica, šola na Ledini.

Naročniki naj se javijo vsaj do 1. decembra, da bo mogoče določiti končno naklado knjigam.

Odbor Slovenske šolske matice.

—k Gustav Renker: **Pet mož gradi pot.** Ze pred nekaj meseci je javila novoustanovljena Planinska matica, da bo začela izdajati knjige, ki bodo posvečene v glavnem planinskemu romanu, biografijam naših domačih in tujih odličnih alpinistov, posebnim doživljanjem v borbi z gorami, itd. Za prvo leto so bile objavljene 4 knjige, in to G. Renker: **Pet mož gradi pot.** — Dr. Klement Jug: **Zbrani spisi.** — V borbi z goro, in E. Rambert: **Švicez z ovratnico.** — Prva knjiga je že izšla. **Pet mož gradi pot** je nadvse zanimiv roman, ki se vrši v Julijskih Alpah, kjer se ob enem gorskih velikanov odloča usoda petih gorskih vodnikov. Med ljudmi in navidez mrtvim gorovjem obstojajo skrivnostni odnošaji; dramatično napetost poostrijo še spomini na svetovno vojno. — Knjigo je prevedel Pavel Debevec. — Planinska matica bo izdajala letno štiri knjige. Naročnina za štiri knjige na leto znaša za v celo platno vezane 240 Din ali 20 Din mesečno, v polusnje 300 Din ali 25 Din mesečno. — Naročila se pošiljajo na upravo Planinske matice v Ljubljani — Franciškanška 6. Učiteljska tiskarna.

—k Odbor učiteljic gospodinjstvo nadaljevalnih šol je izdal o samozaložbi knjižici: **Prebrana.** — Kuhanje od Marije Pleško in Marjete Prašnikar in **Dom.** — **Obleka in perilo** od Anke Mešiček-Černejeve in Andreje Grum-Skuljeve. — V obeh knjižicah je zbrana snov, ki se poučuje na gospodinjstvo nadaljevalnih šolah, po snovi in besedi primerne kmetski gospodinj, ker obravnava le to, kar mora vedeti v vsakdanjem gospodinjstvu o vrednosti, shranjevanju in ohranjanju živil, načinu in splošnih pravilih kuhanja, o domu, gospodinjstvih delih, o ravnanju z obleko in perilom ter o mašenju in krpanju. — Knjižici sta odobreni z odlokom kraljevske banke uprave kot obvezni pomožni učni knjigi na gospodinjstvo nadaljevalnih šolah.

Naročata se za ceno 4 din pri tajnici odbora učiteljic gospodinjstvo nadaljevalnih šol ge. Andreji Grum-Skuljevi, učiteljici na Brezovici pri Ljubljani.

—k Josip Vandot: **Kekec z naših gora.** I. knjiga: **Na hudi poti.** Ljubljana 1936. Samozaložba. — Cena din 35.—. — Kdo ne pozna Kekeca? Veliko pozornost je vzbudila ta miadinska povest, ko je že pred leti izhajala v »Zvončuk«. Otroci so se kar trgali za zvezke, v katerih je izhajal Kekec. Danes bo ustrezno mladni, ker je izšla povest v posebni knjigi. Da jo je izdal pisatelj v samozaložbi, je znak današnjih težkih razmer. Če si jo naročijo šole in vsaj nekaj staršev za svoje otroke, pa bo tudi založnik rešen svojih skrbi. Cena ni pretirana za vezano, 160 strani obsegajočo knjigo. — Dobi se tudi v knjigarni Učiteljske tiskarne.

**ZA JESEN-
ANGLEŠKO,
ČEŠKO
SUKNO!**

320 m

**Škaberne
Ljubljana**

NA OBROKE

prodajamo precizne ure svetovnih znamk, kot „LONGINES“ itd., nakit v zlatu in drugih kovinah, jedilni pribor, fotografske aparate i. t. d.

Zahtevajte cenik ali obisk našega zastopnika od:

BOŽIDAR MIŠIČ, urar in juvelir — PIROT
all: skladišče BEOGRAD, pošt. predal 581

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnike, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, foto-aparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Zimski plašči,
kostumi, kompleji,
obleke in bluže
samo zadnje novosti
v največji izbiri pri

ELITE

Prešernova ulica št. 7-9
Ljubljana

Izpolinjena

je
**Vaša
želja**

Zgodovinski pouk se bo počivil, proslave in slavnosti bodo slovesnejše! Izdelali smo namreč prvo serijo zbirke **zgodovinskih osebnosti** ki igrajo važnejšo vlogo v jugoslovenski zgodovini. — 1. serija vsebuje: (Velikost slik 47,5 x 63 cm) Štefan Nemanja, veliki župan Raške, Tvrtko I. — bosenski kralj, Ernest Zelezni — koroški vojvoda, Matija Gubec — kmečki kralj, Slepí guslar in Karadjordje Petrović. Cena slike samo Din 12.—. Na kartonu Din 20.—

KNJIGARNA „UČITELJSKE TISKARNE

registrovane zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani, in podružnica v Mariboru